

Beretning fra NTFs fag- og etterutdanningsutvalg 2019-2021

Beretningen dekker tiden fra 1. januar 2019 til 31. juli 2021.

Fag- og etterutdanningsutvalgets sammensetning

NTFs fag- og etterutdanningsutvalg har fra 1. januar 2020 hatt følgende sammensetning:

Leder: Elisabet Jonsson, Nordland TF. Nestleder: Sverre Aukland, Aust-Agder TF.

Medlemmer: Jie Yuan Wu, Vestfold TF, Arne-Olav Lund, Bergen TF, Kristin Kolltveit, Buskerud TF. Representanter fra de odontologiske læresteder: Kristin Klock, Bergen, Ulf Riis, Oslo, Qalbi Khan, Tromsø. Utdanningssjef Øyvind Asmyhr har vært komiteens faste sekretær.

Sammensetningen av utvalget i den delen av beretningsperioden som tilhører kalenderåret 2019 (da: NTFs fagnemnd), framgår av beretningen for 2017-2019.

Utvalgets navn, mandat og sammensetning

Ved gjennomgangen av NTFs vedtekter i 2019 ble både mandat og arbeidsoppgaver for fagnemnden gjennomgått og endret. Navn og sammensetning ble dessuten endret. Denne beretningen forholder seg dels til gammel instruks (2019) og dels til nytt reglement (2020-2021).

Gammel instruks for NTFs fagnemnd

I henhold til gammel instruks hadde fagnemnden som hovedarbeidsområde:

- planlegge og koordinere NTFs faglige virksomhet.
- å være rådgivende utvalg for hovedstyret, samt å bistå dette med faglige arrangementer.
- å bistå lokalforeningene i faglig virksomhet

Nytt reglement for NTFs fag- og etterutdanningsutvalg

1. Mandat

1.1 NTFs fag- og etterutdanningsutvalg er et rådgivende organ for hovedstyret i etterutdanningsaker.

1.2 Fag- og etterutdanningsutvalget skal bidra med faglig innhold til NTFs etterutdanningsvirksomhet samt med planlegging, gjennomføring og evaluering av foreningens etterutdanningstilbud.

2. Sammensetning og valg

- 2.1 Fag- og etterutdanningsutvalget velges av representantskapet etter innstilling fra valgkomiteen. Valget gjelder for to år fra førstkommende årsskifte.
 - 2.2 Fag- og etterutdanningsutvalget består av fem medlemmer. Utvalgets leder og nestleder velges ved eget valg.
 - 2.3 Fag- og etterutdanningsutvalget skal i tillegg bestå av en representant fra hvert av de odontologiske lærestedene. Representantene skal oppnevnes av lærestedene på forespørsel fra NTFs sekretariat. Disse representantene bør som hovedregel være vitenskapelige ansatte og bør, om mulig, representere ulike fagområder. Representantene må være medlem av NTF og oppnevnes også for én representantskapsperiode. Samme representant bør ikke oppnevnes for mer enn tre påfølgende representantskapsperioder.
3. Utvalgets arbeid
- 3.1 Utvalget bør tilstrebe å være fulltallig ved sine møter, men er beslutningsdyktig når tre medlemmer valgt av representantskapet er til stede. Det skal føres referat fra møtene.
 - 3.2 Fag- og etterutdanningsutvalget, hovedstyret og lokal- og spesialistforeningene skal alle bidra til god dialog og løpende informasjonsutveksling om sine aktiviteter knyttet til kurs- og etterutdanning.
 - 3.3 Utvalget skal bistå lokal- og spesialistforeningene i saker som angår kurs- og etterutdanningsvirksomhet.
 - 3.4 Utvalget bistår i planlegging av, og deltar på, Forum for etterutdanning.
 - 3.5 Fag- og etterutdanningsutvalgets leder inngår i NTFs sentrale landsmøtekomite og i Godkjenningsutvalget for obligatorisk etterutdanning.
 - 3.6 Hovedoppgaven for representantene som er utpekt av lærestedene, er med sin faglige og vitenskapelige kompetanse, å bidra med oppdatert kunnskap fra de odontologiske universitetsmiljøene til fag- og etterutdanningsutvalgets arbeid.
 - 3.7 Fag- og etterutdanningsutvalget skal avgi beretning til representantskapet om sin virksomhet i representantskapsperioden.

Møter, kursdeltakelse

I 2019 avholdt fagnemnden fire todagersmøter i Oslo og et møte i forbindelse med avviklingen av Midnattssolsymposiet i Tromsø. Fag- og etterutdanningsutvalget rakk å ha et todagers møte i februar 2020 før pandemien satte begrensninger for fysiske møter. Det ble avholdt 7 digitale møter med ulik varighet fordelt på resten av året, mens det i 2021 er avholdt 6 digitale møter i perioden frem til 1. august.

I 2019 ble det avholdt Forum for etterutdanning hvor alle kurskontakter i lokalforeningene og kursansvarlige fra Den offentlige tannhelsetjenesten var invitert. Målet med dette arrangementet er å stimulere til økt samarbeid og utveksling av erfaringer. Forumet arrangeres annethvert år.

Det nordiske samarbeidet er videreført i perioden. I 2019 deltok fagnemnden med to representanter på nordisk etterutdanningsmøte i Stockholm. Møtet, som arrangeres annethvert år, ble ikke avholdt i 2021 pga pandemien.

Medlemmer av fagnemnden deltok ved forskjellige arrangementer i inn- og utland i 2019, herunder DTFs Årskursus, STFs Riksstämman, Midt-Norgemøtet, Vestlandsmøtet, FDI og Samfunnsodontologisk forum. I 2020 og beretningsperiodens del av 2021 ble ingen av disse eller andre aktuelle arrangementene gjennomført.

Fag- og etterutdanningsutvalgets (FEU) arbeidsoppgaver

Utvalget har i hovedsak jobbet med kursutvikling og faglig innhold til NTFs etterutdanning. Det er få saker hvor medlemmer i utvalget har vært involvert i forhold til oppgaven som rådgivende organ. Viktigste bidraget var da leder deltok i arbeidet med å utarbeide en plan for NTFs etterutdanning som ble lagt frem for hovedstyret i september 2020.

I perioden har de viktigste oppgavene vært planlegging og gjennomføring av fagprogrammet for landsmøtene 2019, 2020 og 2021. Medlemmer av fagnemnden/FEU har videre medvirket ved januarkursene (2019), NTFs symposier, gitt innspill til TSE-moduler og til tema for nettbaserte kurs.

Det er utvalgets målsetting å komme med innspill til et bredt spekter av kurs innenfor hele det odontologiske fagområdet og relevante randfag. NTFs plan for etterutdanning er det styrende dokumentet for foreningens virksomhet og legger føringer for hvilke arrangementer som skal prioriteres.

NTFs etterutdanningsvirksomhet

Den totale etterutdanningsvirksomheten i NTF består av et bredt spekter av arrangementer. FEU er involvert på ulik måte i mange av disse, men ikke i alle arrangementer. For å beskrive helheten velger vi i denne beretningen å beskrive det totale tilbudet gitt av NTF sentralt.

I tillegg til de store arrangementene kommenteres også annen sentral kursvirksomhet.

Januarkursene som ble avholdt i 2019, besto av 13 kurs med totalt 430 deltakere. I 2020 ble kun 3 kurs avholdt, mens 4 ble avlyst på grunn av lav deltakelse. I NTFs plan for etterutdanning kommenterer arbeidsgruppen følgende om januarkursene:

«Ønsket er ikke å avvikle kursene helt, men vi foreslår et begrenset tilbud av kurs på samme tidspunkt, hvor tema er rettet mot myndighetskrav. Med nye reviderte regler i rundskrivet om trygderefusjoner hvert år i januar mener arbeidsgruppen at det vil være viktig å tilby et «Helfo-kurs». Arbeidsgruppen foreslår at et slikt kurs kan tilbys som et fysisk kurs, men også digitalt, slik at det blir lett tilgjengelig for alle medlemmer. Andre aktuelle temaer kan være knyttet til nye myndighetskrav eller oppdatering rundt aktuelle myndighetskrav.»

I 2021 ble det ikke arrangert noen januarkurs. Kurset om trygderefusjoner skal lages som et nettkurs.

Kurset i implantatprotetikk, som gir formell kompetanse til å utføre implantatprotetikk for trygdens regning, ble arrangert for siste gang ved Haukland universitetssykehus høsten

2019. Kurset har blitt arrangert vår og høst hvert år siden 2006, men fagansvarlig for kurset ble pensjonist og ønsket ikke lenger å delta. Siden ny avtale med andre kursgivere ikke var inngått, ble det ikke avholdt noe slikt kurs i 2020.

Utenlandskurset, som har vært arrangert hvert år siden 2005, ble arrangert på Madeira i 2019 med svært få deltakere. Arbeidsgruppen skriver i plan for NTFs etterutdanning:

«De som har deltatt har hatt stor nytteverdi både sosialt og faglig, men etter at samarbeidet med ekstern operatør nå har falt bort er det arbeidsgruppens mening at det nå bør vurderes om dette er et konsept som skal videreføres. Rent administrativt er arrangementet krevende, og sett i lys av at det er få deltakere er det arbeidsgruppens mening at man bør vurdere å ikke videreføre dette tilbudet.»

Det var uansett ikke aktuelt å planlegge for utenlandskurs i 2020 siden pandemien satte begrensninger for reisevirksomhet.

Tabellen viser kurs og deltakerantall de siste 3 periodene.

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Kurs	Delt	Kurs	Delt	Kurs	Delt	Kurs	Delt	Kurs	Delt	Kurs	Delt
Januarkurs	9	487	10	522	11	715	14	462	13	430	3	231
Forum for etterutdanning	1	30	0	0	1	31	0	0	1	43	0	0
Implantatprotetik	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	0	0
Utenlandskurs	1	35	1	33	1	38	1	39	1	16	0	0

Webinarer 2020 og 2021

Da pandemien satte begrensninger allerede i mars 2020, intensiverte dette planleggingen av digital læring i form av webinar og nettbaserte kurs. Gode erfaringer med de nettbaserte (Tank-)kursene gjorde at NTFs medlemmer var godt forberedt til å delta på en annen form for etterutdanning.

Følgende webinarer ble gjennomført i 2020:

- Covid-19, What you need to know, (2 ganger) kun for NTFs innloggede medlemmer, kursgiver Michael Glick
- Medikamentbruk og tannbehandling, 216 deltagere, kursgiver Heming Olsen-Bergem
- Endodontisk diagnostikk, behandlingsplanlegging og akutt behandling, 190 deltagere, kursgiver Gilberto Debelian
- Endodontisk revisjonsbehandling, 166 deltagere, kursgiver Gilberto Debelian

Følgende webinarer ble avholdt i 2021:

- Kurs i periodonti, 242 deltakere, Kristin Kolltveit, Kari Mette Andersen og Dagmar Fosså Bunæs

- Norsk helsenett, 134 deltakere
- Veien til bedre komposittfyllinger, 222 deltakere, Torgils Lægroid, Arne Lund og Tom Paulseth

NTFs symposium

Holmenkollsymposiet ble første gang arrangert i 2012. Arrangementet er svært populært, og tar for seg spesifikke fagområder hvor man går i dybden på et tema med mange forelesere med ulike ståsteder. Deltakerne får anledning til å stille spørsmål som blir besvart under oppsummeringer etter hver sekvens.

Etter mange år på Holmenkollen Park Hotel tilfredsstilte fasilitetene ikke lenger NTFs krav, og arrangementet ble derfor i 2019 flyttet til The Hub sentralt i Oslo. Dette ga mulighet til å arrangere en parallell for tannhelsesekretærer, noe som ble svært vellykket. Symposiet i 2020 hadde allerede god påmelding da beslutningen om avlysning måtte tas rett i forkant av arrangementet, som følge av strenge begrensninger som ble innført av myndighetene på grunn av smittesituasjonen i samfunnet.

Programmet for det avlyste symposiet i 2020 ble omarbeidet og tilpasset et digitalt format, og NTF-symposiet ble så gjennomført som et direkteoverført digitalt arrangement over to dager i mars 2021. Hele 877 tannleger og 49 tannpleiere deltok. En hel dags fagprogram for tannhelsesekretærer var forhåndsinnspilt og ble sendt til samme tidspunkt. Her deltok 253 deltakere. Alle deltakere hadde tilgang til fagprogrammet i to uker i etterkant av symposiet. Begge arrangementer fikk meget god evaluering, noe som bekreftet erfaringene fra det digitale landsmøtet i 2020.

Tabell over fagområder og deltakerantall.

År	Tema	Deltakere
2012	Oral protetikk	356
2013	Oral kirurgi	425
2014	Endodonti	501
2015	Periodonti	450
2016	Diagnostikk	352
2017	Den godt voksne pasienten	402
2018	Estetikk, kvalitet og etikk	343
2019	Den akutte pasient TL	487
2019	Den akutte pasient TS	121
2020	Avlyst	---
2021	Tenner og kjevekam fra ung til gammel	1179

Midnattssolsymposiet

Midnattssolsymposiet ble første gang arrangert i 2015. Intensjonen var å videreføre temaet på foregående års symposium arrangert i Oslo i en omarbeidet form, med redusert antall foredragsholdere og et tilpasset program - også basert på evaluering fra deltakere. Dessuten var det et mål å benytte lokale krefter som foredragsholdere for en del av temaene. Sett i

forhold til antall tannleger lokalt har deltakelsen vært god. Som for de andre fysiske arrangementene ble også Midnattssolsymposiet avlyst i 2020.

Tabellen viser en oversikt over temaer og deltakere.

År	Tema	Deltakere
2015	Endodonti	190
2016	Periodonti	216
2017	Diagnostikk	190
2018	Den godt voksne pasienten	181
2019	Estetikk, kvalitet og etikk	186
2020	Avlyst	
2021	Avlyst	

Landsmøtet

NTFs landsmøte skal være et møtested for alle personellgrupper innen tannhelsetjenesten. Påmeldingen har vært god for alle grupper, med unntak av tannteknikerne som har et smalere faglig tilbud. Programmet er bredt sammensatt med flere paralleller og er tilpasset til de fleste interessegrupper og ulike yrkesgruppene i tannhelseteamet. FEU er viktigste bidragsyter til utformingen av fagprogrammet. Den sentrale landsmøtekomiteen har hovedansvaret for arrangementet og her inngår leder i FEU.

Landsmøtet arrangeres nå hvert år i uke 44, og man unngår da kollisjon med høstferien i ulike regioner. Landsmøtet i 2019 var et tradisjonelt landsmøte på Norges Varemesse, Lillestrøm med god deltakelse. Basert på erfaringer fra senere år har de sosiale arrangementene blitt kraftig tonet ned når landsmøtet arrangeres i Oslo. Nordental er imidlertid en svært viktig møtearena som blir høyt verdsatt.

Da pandemien inntraff vår 2020 var fortsatt intensjonen å arrangere landsmøtet som et fysisk arrangement. Den endelige avgjørelsen om heldigital gjennomføring ble tatt sommeren 2020. Det ble en stor omstilling som både var krevende og utfordrende, men som viste seg å bli vellykket. Fagprogrammet var planlagt på tradisjonell måte, men gjennomføringen stilte helt andre krav til regi og teknikk. På relativt kort tid hadde Norges Varemesse tilrettelagt for slike arrangementer med etablering av flere studioer med velutstyrt teknikk. For NTF som ansvarlig arrangør var det viktig å ha gode samarbeidspartnere og tilpasse et helt nytt konsept i tråd med det medlemmene ønsket. Deltakerne kunne se fagprogrammet direkte, men det ble også gjort tilgjengelig i etterkant slik at en kunne få med seg alle de faglige sekvensene.

Det ble etablert en fane på den digitale landingsplattformen hvor utstillerne kunne profilere seg. Dette viste seg å være noe uvant og prematurt for flesteparten av de ordinære utstillefirmaene, derfor ble den digitale Nordental svært begrenset. Påmeldingen fra de ulike yrkesgrupper var overveldende, og tilbakemeldingene var svært positive.

Tabellen under viser deltakerantall for de ulike yrkesgrupper de siste årene.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tannleger	1 700	1 495	1 591	1 121	1560	2170
Tannpleiere	135	124	96	52	111	214
Sekretærer	510	569	504	236	313	673
Årskandidater	99	91	110	118	123	111
SUM	2 444	2 279	2 301	1 527	2107	3168

Nettbaserte kurs

De nettbaserte kursene ble lansert i 2013 og tilbudet har gradvis blitt utvidet. I NTFs obligatoriske etterutdanning skulle medlemmene i 5-års perioden fra 2015 til 2020 gjennomføre 5 obligatoriske nettkurs som inngikk i det obligatoriske timetallet. Hvert kurs ga 4 timer og statistikken som jevnlig ble tatt ut viste at de fleste medlemmene var i ferd med å oppfylle kravet da pandemien inntraff i 2020. Signalene om oppfølgingen av kravene i den obligatoriske etterutdanningen var at det ikke skulle gjennomføres sanksjoner i henhold til regelverket siden forutsetningene for oppnåelsen hadde endret seg. Tabellen viser imidlertid at situasjonen førte til at det ble en formidabel økning i antallet som gjennomførte de nettbaserte kursene i 2020, noe som bekrefter at digital læring er et viktig supplement i NTFs etterutdanningstilbud.

Verktøyene for produksjon av de nettbaserte kursene utvikles, og det er en bevisst strategi at NTF skal besitte egen kompetanse slik at behovet for kjøp av tjenester holdes på et minimalt nivå. Det betyr også at satsingen må fortsette, noe som også er i henhold til målsettingen i arbeidsprogrammet hvor det står eksplisitt at NTF skal arbeide for at alle medlemmer, uansett hvor de bor, skal ha mulighet til å holde seg faglig oppdatert.

Tabellen viser antall medlemmer som har bestått kursene:

	2017	2018	2019	2020	2021??
Smittevern	251	347	424	1323	
Personvern og informasjonssikkerhet	116	214	297	772	
Strålevern	223	308	308	728	
Kurs for tannleger om trygdestønad	234	308	323	818	
Kurs for tannleger om etikk	400	285	399	734	
HMS for leder		62	200	242	
Kjøp og salg av tannklinikk		57	175	210	
Bivirkninger			224	464	

Kurs i praksisadministrasjon for avgangstudenter

I 2019 ble det arrangert todagers kurs i praksisadministrasjon for avgangstudenter i Oslo, Bergen og Tromsø, «Ut i arbeidslivet». Kurset består av en odontologisk faglig del med vekt på arbeidsmarkedet, etikk og tannhelsepolitiske betraktninger og en juridisk del som dekker

lovverk, typer ansettelse og avtaler. Dette er et populært kurs som samler hele kullet og som tar for seg problemstillinger som omtales lite i ordinær studieplan. I 2020 måtte disse kursene avholdes digitalt med en litt begrenset tidsramme, men også her ble det svært gode tilbakemeldinger. Også i 2021 ble det avholdt digitale kurs for avgangsstudentene ved alle 3 læresteder. Det ble dessuten gjennomført et kurs i Oslo for norske studenter som studerer i utlandet, med svært god deltakelse. NTF dekker alle kursutgifter som en del av det generelle økonomiske tilskuddet til studentaktiviteter, kursgivere er advokater fra sekretariatet, utdanningsjef og president.

TSE - Tannlegeforeningens systematiske etterutdanning

Drift og utvikling

Fem moduler i TSE har vært i drift i perioden, og dekker fagområdene beskrevet i tabellen. Fagansvarlige og kursgivere TSE i perioden 2019-2020 fremgår av tabellen nedenfor:

Modul	Fagområde	Kursgivere / Fagansvarlige
Modul 6	Oral kirurgi og Kjeve- og ansiktsradiologi	Tore Bjørnland, Anne Møystad og Heming Olsen-Bergem
Modul 7	Restorativ behandling	Nils Roar Gjerdet, Arne Lund, Torgils Lægred og Tom Paulseth
Modul 8	Spesielle faglige utfordringer	Hilde Nordgarden, Anne Rønneberg, Anne Skaare og Tiril Willumsen
Modul 9	Endodonti	Unni Endal og Markus Haapasalo
Modul 10	Periodonti	Kristin Kolltveit og Kari-Mette Andersen

Kursvirksomhet TSE

TSE-kursene fordeles enten ved at lokalforeningene melder inn ønske om spesiell modul, eller etter forespørsel fra NTFs sekretariat. Intensjonen er at alle lokalforeninger skal få tilbud om kurs hvert eller annethvert år, men tilbudt modul blir ikke alltid gjennomført. Det er derfor litt variasjon i hvor ofte en gitt lokalforening arrangerer TSE-kurs. Tabellene under viser gjennomføringen av de enkelte moduler i 2019 og 2020.

År	Modulbeskrivelse	Sted	Antall deltagere
2019	Modul 7 Restorativ behandling	Finnmark	54
		Aust-Agder	39
	Modul 8 Spesielle faglige utfordringer	Vest-Agder	46
		Buskerud	25
	Modul 9 Endodonti	Oppland	39
		Romerike	32
Modul 10 Periodontale sykdommer	Nordmøre og Romsdal	37	
	Sogn og Fjordane	23	
Totalt 8 kurs gjennomført 2019			295

År	Modulbeskrivelse	Sted	Antall deltagere
2020	Modul 6 Oral kirurgi og kjeve- og ansiktsradiologi	Nord-Trøndelag (<i>siste kurs</i>)	55
	Modul 7 Restorativ behandling	Østfold	51
	Modul 8 Spesielle faglige utfordringer	Nordland	52
	Modul 9 Endodonti	Troms	65
		Vest-Agder	58
	Modul 10 Periodontale sykdommer	Vestfold	29
		Rogaland	42
Totalt 7 kurs gjennomført 2020			352

Grunnet den spesielle situasjonen i 2020 måtte 2. samling for M6, M8 og M10 gjennomføres digitalt med overraskende god tilbakemelding. TSE-konseptet er imidlertid best egnet som et fysisk kurs og med den formen de ulike moduler har ble det en nødløsning. M6 ble arrangert for siste gang i Nord-Trøndelag og har da vært i alle lokalforeninger siden 2006.

Ingen moduler ble avviklet vår 2021. Siste samling Modul 10 2020 ble avsluttet som en digital samling i mai 2021.